

KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Aan:

de directeur – Bestuurder van de Fryske Akademy
de commissaris van de Koning
de voorzitter van de Raad van Toezicht
de voorzitter van de Maatschappelijke Advies Raad
de voorzitter van de Wetenschapscommissie

12 februari 2016

Van: Bestuur van de KNAW

EVALUATIE FRYSKE AKADEMY

STANDPUNT VAN HET KNAW BESTUUR

Het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) heeft met waardering kennis genomen van het gedegen en zorgvuldig verwoorde evaluatierapport over de Fryske Akademy (FA), een aan de KNAW gelieerd instituut. Het bestuur is erg onder de indruk hoe sterk de FA, meer dan vijfenzeventig jaar na haar oprichting, nog steeds verbonden is met de Friese samenleving. Het instituut kan rekenen op groot draagvlak in de samenleving. De maatschappelijke relevantie van de FA is zonder enige twijfel zeer groot, hetgeen een niet onaanzienlijke verdienste van het instituut is.

Deze verbinding met de provincie Fryslân biedt unieke kansen om de door het instituut uitgedragen missie gericht op de vertaling van kennis naar toepassing, samen met partners in de provincie verder te ontwikkelen, bijvoorbeeld in het kader van het huidige overheidsbeleid (ministerie van EZ) inzake regionale hotspots. Een regionale hotspot krijgt vorm en inhoud door samenwerking tussen kennisinstellingen en voor die kennisinstellingen relevante bedrijven. Het concept Laboratorium Fryslân zou in dit verband beter uit de verf kunnen komen.

Het verheugt het bestuur dat de FA constructief en met visie meewerkt aan de ontwikkeling van de University Campus Fryslân (UCF). Dat de Rijksuniversiteit Groningen hierbij een belangrijke partner is, is niet meer dan logisch. Er wordt over de UCF gesproken als over de elfde faculteit. De relatie met deze universiteit zou de komende jaren verder kunnen worden uitgebouwd. De FA kan zich in dit verband verder ontwikkelen tot een toonaangevend instituut in de noordelijke kennisinfrastructuur.

Het bestuur van de KNAW heeft er alle vertrouwen in dat de doorgevoerde interne organisatieverandering waarbij de vakgroepenstructuur is verlaten zal leiden tot verdere vernieuwing van het instituut waarbij onderlinge (interdisciplinaire) samenwerking meer dan in het verleden mogelijk wordt en ook wordt gefaciliteerd.

Het KNAW bestuur onderschrijft de bijzondere aard en positie van de FA en is het eens met de commissie dat het instituut er inderdaad goed aan doet haar output breder te spreiden dan enkel artikelen. Het Mercator en Boppeslach project zijn goede voorbeelden van projecten met een breed uitwaaiende spin off.

Zonder voorbij te willen gaan aan de door de commissie benoemde zeer goede onderdelen van het onderzoeksprogramma is het bestuur van de KNAW echter bezorgd over het predicaat “goed” voor de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek als geheel. De KNAW stelt immers in alle berichtgeving over de institutenorganisatie dat de kwaliteit van haar instituten over de gehele linie “excellent” moet zijn dan wel (op onderdelen) tenminste “zeer goed”. Hier heeft de FA nog een relevante verbeteringslag te maken.

De commissie wijst er terecht op dat de output van de FA een meer internationaal karakter dient te krijgen en dat tot op heden teveel wordt gepubliceerd in tijdschriften met een bescheiden impact en (inter)nationale standing. Dit doet tekort aan de mogelijkheden die de FA heeft en aan de geformuleerde ambitie, ook wat betreft internationale zichtbaarheid. Het instituut doet er goed aan hier een gerichte strategie voor te ontwikkelen en het effect daarvan op regelmatige basis te toetsen.

De hierboven reeds genoemde verandering in de interne organisatie kan een goede voorwaarde vormen voor de door de commissie gewenste wetenschappelijke kwaliteitsslag.

Wat betreft de potentie van HISGIS volgt het bestuur de visie van de evaluatiecommissie, al wijst het bestuur er op dat voorsprong op deze terreinen kwetsbaar is en snel verloren kan gaan en zij adviseert de FA om wat betreft de verdere ontwikkeling van HISGIS na te gaan of dit mogelijk is middels een publiek-private samenwerking. Ook is het advies hier meer aansluiting te zoeken met andere onderzoeksgroepen in Nederland en een rol te spelen in netwerkprogramma's als CHAT. Ook op het terrein van de internationale samenwerking valt winst voor de FA te boeken.

Het KNAW bestuur deelt de zorgen van de evaluatiecommissie over de situatie wat betreft de informatietechnologische ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek. Indien de FA haar ambities wat betreft topcentrum wil waarmaken is dit een thema dat de komende tijd aandacht vraagt.

De Fryske Akademy is bezig met een koersverandering en een vernieuwing. Het bestuur van de KNAW heeft er begrip voor dat de gewenste veranderingen niet in korte tijd al gerealiseerd konden zijn. Wel verwacht het bestuur dat de komende periode, wat betreft de wetenschappelijke kwaliteit jaarlijks concrete verbeteringen kunnen worden gemeld en dat bij de eerstvolgende mid-term er sprake is van een aantoonbare vooruitgang. Het gewenste verbetertraject zal in concrete termen van jaarlijks te behalen doelen worden vastgelegd in een convenant met het instituut.